

નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારો નવમી વીકે સરકાર
 કામગીરી માટેનો ડેન્ડ પુસ્કૃત
 ક્રમ :- ૨૧૦૧
 વડોવટી મેપુરી કાપવા લાખગ.

ગુજરાત સરકાર,

મજૂર, સમાજ કલ્યાણ અને આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ

ઠરાવ નંબર : એસસીડબલ્યુ-૧૦૫૯-૨૧૧૭-(૫૯) - ૪

સચિવાલય, ગાંધીનગર તા.૨૦-૨-૫૯

- વંચાણે લીધો : (૧) ડેન્ડ સરકારના ગૃહ મંત્રાલયના પત્ર ક્રમાંક : બીસી-
 ૧૧૦૨૭-૭-૭૮-એસસીટી - તા. ૨૧-૮-૭૮
 (૨) ડેન્ડ સરકારના ગૃહ મંત્રાલયના પત્ર ક્રમાંક : બીસી
 ૧૧૦૨૭-૭-૭૮-એસસીટી તા. ૫-૬-૫૯
 (૩) સમાજ કલ્યાણ નિયામકશ્રીની અસપત્રક્રમાંક : સક-
 જનરલ-૧-૭૮-૮૬૮૦ તા. ૨૨-૧-૫૯

ઠ રા વ :-

રાજ્યભરમાંથી અમુશ્યતાનું ડલક સદંતર નાબુદ કરવા માટે રાજ્ય સરકાર
 કૃતનિશ્ચયો છે. આ માટે રાજ્ય સરકારે અનેક વહોવટો પગલુઓ લીધેલ છે. -
 ડેન્ડ સરકારે પણ અમુશ્યતા નિવારણ માટે નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારો નવમી વીકે
 અમલી બનાવેલ છે. આ ધારા અંગેની કામગીરી અસરકારક થાય તે માટે
 ડેન્ડ સરકારે ૧૯૭૮:૫૯ નો વર્ષમાં રાજ્ય સરકારને ડેન્ડ પુસ્કૃત યોજના હેઠળ
 રૂ. ૩.૫૦ લાખની સહાય આપવાનું નક્કી કરેલ છે. તે પૈકી પ્રથમ હપ્તા તરિકે રૂ.
 ૧.૭૫ લાખની મજૂરી આપી છે. ડેન્ડ સરકારની આ સહાયની નાગરિક હક્ક
 સંરક્ષણ ધારાના અસરકારક અમલ અને અમુશ્યતા નિવારણ માટે આ ઠરાવ સાથે
 જોડેલ વિસ્તરોય યોજનાના અમલમાં ખર્ચ કરવાની આથી મજૂરી આપવામાં આવે છે.
 આ ઉપરાંત આ યોજનાના ભાગરુપે અમુશ્યતા નિવારણ માં ઉપયોગી થાય તેવા
 પુકાશનો / નાની બુકલેટો, લેખો, સંશોધન કરને બહાર પાડવા, સમાજ સુધારાનું
 કામ કરતી લેખકો વગેરેનું કામ સોંપવા અને સંતોનું સંમેલન ભરવા માટેના યોજના
 વગેરેનું આયોજન કરી તે પ્રમાણે અમલ કરવાનો રહેશે.
 ડેન્ડ સરકારે પ્રથમ હપ્તા તરિકે મજૂર કરેલ રૂ. ૧.૭૫ લાખના ખર્ચે
 કરવાની પણ મજૂરી આપવામાં આવે છે.

(૨) આ યોજનામાં જલાવેલ ખાસ વહોવટી વિભાગ અને સંશોધન વિભાગ માટેના ખાસ સેલ માટે નીચે પ્રમાણેના હંગામો મહેકમનો પણ તા. ૨૮-૨-૮૦ સુધીની મુદત માટે મજૂરી આપવા માં આવે છે.

અં.નં.	જ્યાંનું નામ	વર્ગ	સંખ્યા	પગાર	નોંધ
૧	૨	૩	૪	૫	
૧.	નાયબ નિયામક	૧	૧	૬૦૦-	
૨.	હાયદા/સલાહકાર	૨	૧	૬૫૦-	
૩.	રોસર્ચ અધિકારી	૨	૧	૬૫૦-	
૪.	હેડક્લાર્ક	૩	૨	૪૨૫-	
૫.	સિનિયર ક્લાર્ક	૩	૨	૩૩૦-	
૬.	જુનિયર ક્લાર્ક	૩	૪	૨૬૦-	
૭.	ક્લાર્ક ડમ ટાઈપિસ્ટ	૩	૨	૨૬૦-	
૮.	રોસર્ચ આસિસ્ટન્ટ	૩	૧	૬૭૫-	
૯.	અકાઉન્ટ મદદનીશ	૩	૪	૩૮૦-	
૧૦.	સંશોધક	૩	૫	૨૬૦-	
૧૧.	ડ્રાઈવર	૩	૧	૨૬૦-	
૧૨.	પટાવાળા	૪	૨	૧૯૬-	

(૩) આ જગ્યાઓ જે તે કેડરમાં હંગામો વધારાની ગણાશે આ જગ્યા પર કરલી કર્મચારીઓને સરકારના ધારાધોરણ પ્રમાણે પગાર તથા ભૂથા મળી

(૪) આ કામગીરીને વેગ મળે તે માટે એક જોપ બા ડી ખરીદવા માટે ૫૫૦૦૦/- નો ખર્ચ કરવાની મજૂરી પણ આપવામાં આવી છે.

(૫) આ અંગેનો ખર્ચ ૨૮૮-સોશયલ સિક્કોયોરીટી એન્ડ વેલ્ફેર પુરસ્કૃત યોજનાઓ હેઠળ ઉધારવો અને આલુ સાલે સમાજ કલ્યાણ નિયામકશ્રીને ફાળવેલ ગ્રાન્ટમાંથી મેળવવાનો રહેશે.

(૬) આ ઠરાવ નાણાં સલાહકારની આ વિભાગની સરખા કુમાકવાળી કઠોલ પરની તેમની તા. ૩-૨-૭૮ ની સંપત્તિથી બહાર પાડવામાં આવે છે.

ગુજરાત રાજ્યના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે.

(ડા. જે. રાકેડા
સેકશન અધિકારી,
મજૂર સમાજ કલ્યાણ અને આદિજાતિ વિકાસવિભાગ

નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારો -૧૯૫૫ ના અસરકારક અમલ માટે અને અસરકારક અપૂર્યતા નિવારણના કાર્યક્રમ માટેની વિસ્તરણ યોજના :-

(૧) નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારો -૧૯૫૫ ના અસરકારક અમલ માટેનો કાર્યક્રમો પર અસરકારક નિરોક્ષણ માટે ખાસ સેલની રચના.

(૨) નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારો-૧૯૫૫ નો અમલ કરવાની જવાબદારી જે રાજ્ય સરકારને શીરે છે. અપૂર્યતા નિવારણ માટે રાજ્ય સરકાર દ્વારા જે કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવે તેનો લાભ અનુસૂચિત જાતિના લોકોને મળે તે જોવાની કામગીરી રાજ્ય સરકારે કરવાની છે. આ ધારા ની જોગવાઈના ભંજ દરમિયાન તેની સામે કાર્યવાહી શરુ કરવી અથવા તે શરુ કરવામાં આવેલ કાર્યવાહી પર નિરોક્ષણ રાખવા માટે અધિકારીઓની નિમણુક કરવી. આ ધારાની જોગવાઈ ઓ અંગે કરવામાં આવેલ કામગીરીની સામયિક મોજથી કરવી વગેરે બાબતો અંગે પણ રાજ્ય સરકારે કામગીરી કરવાની છે. રાજ્યમાં આ ધારાના અમલ માટે વ્રણ લકેકન્સે પોલીસ સેલની રચના કરવામાં આવી છે. જે અનુસૂચિત જાતિના લોકોના કનડગતના કિસ્સાઓ તથા ફરિયાદો નોંધે છે. અને તે અંગે પગલા લે છે. સમાજ કલ્યાણ નિયામકની કચેરી મારફત દર વર્ષે રાજ્યભરમાં અપૂર્યતા નિવારણ સપ્તાહની ઉજવણી, પદયાત્રા, મશાલયાત્રા, સામુહિક ભોજન વગેરેના કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવે છે. સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓના પ્રચારકો મારફત અપૂર્યતા નિવારણના પ્રચાર માટેની કા મંગીરી પણ કરવામાં આવે છે.

આ અપૂર્યતા નિવારણ માટેના ઉપર જણાવેલ કાર્યક્રમો પર અસરકારક નિરોક્ષણ રાખી શકાય તે માટે સમાજ કલ્યાણ નિયામકની કચેરીમાં નીચે જણાવેલ વહીવટી કક્ષાના કામગીરી કરશે.

જગ્યા	વર્ગ	સંખ્યા
૧. નાયબ નિયામકશ્રી	૧	૧
૨. હેડક્લાર્ક	૩	૧
૩. સીનીયર ક્લાર્ક	૩	૨
૪. જુનીયર ક્લાર્ક	૩	૪
૫. ક્લાર્ક કમ ટા ઈપોસ્ટ	૩	૧
૬. પટાવાગ્રા	૪	૧

આ ઉપરાંત આ ધારાના ભંજ હેઠળના કેસોમાં ગુનેગારો અદાલતમાં નિર્દોષ ન છૂટી જાય તે માટે કોર્ટોના ચુકાદાઓના અભ્યાસ કરી પોલીસ સેલોને-માર્ગદર્શન

આ પતી નોંધ આપવી તથા પોલોસ અધિકા રીઓને તમાસ અને અદાલતમાં ફરિ નોંધાવવા અને પણ માર્ગદર્શન આપવા માટે ચેક કાયદા સલાહકાર (વર્ગ-૨) સહ કલ્યાણ નિયામકની ઉપર જણાવેલ ખાસ વહોવટી વિભાગમાં કામગીરી કરશે. આ જીવ્યા મેજીસ્ટ્રેટ અથવા વકીલાત કરતી વ્યક્તિથી ભરવામાં આવશે. અનુસૂચિત જાતિ ના ઉમેદવારોને આ જીવ્યા ભરવા માટે પ્રથમ પસંદગી આપવાની રહેશે.

૨. નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારાની જોગવાઈઓ સર્વધની કાર્યવહીની રી મોજશી ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં અસ્પૃશ્યતાનું પ્રમાણ મહંદ અશે વધારે છે. તેમ કરીને સુરેન દુનગર, મહેસાણા, અમદાવાદ, ભાવનગર, રાજકોટ, જામનગર જિલ્લામાં અનુસૂચિત જાતિના લોકો પર અધ્યાચારના બનાવો વિશેષ બનત આથી આ સંશોધન વિભાગે અસ્પૃશ્યતા અને તે અંગેના પ્રશ્નોવાળા વિસ્તારો કરવાના રહેશે. જેથી નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારાના અસરકારક અમલ તથા અસ્પૃશ્યતા નિવારણ માટે આ વિસ્તારો પર વધુ ધ્યાન આપી શકા.

આ માટે સમાજ કલ્યાણ નિયામકની કચેરીમાં નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે વિભાગ માટેનું ખાસ સેલ કામ કરશે.

<u>જીવ્યા</u>	<u>વર્ગ</u>	<u>સંખ્યા</u>
૧. સંશોધન અધિકા રી	૨	૧
૨. સંશોધન મદદનીશ	૩	૧
૩. અધિકા મદદનીશ	૩	૪
૪. સંશોધક	૩	૫
૫. કલાર્ક કમ ટાઈપીસ્ટ	૩	૧
૬. પટાવાળા	૪	૧
૭. ડ્રાઈવર	૩	૧

(૩) શિબિરો સંમેનાર અને વર્કશોપ :-

નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારાની જોગવાઈઓ આ ધારા અન્વયે મળતું રક્ષણ તથા અસ્પૃશ્યતા નિવારણ અંગેના રાજ્ય સરકારના કાયુકમોની માહિતીથી સરકારી પિન સરકારી અધિકા રીઓ, સામાજિક કાર્યકરો અને જાહેર જનતા તથા અનુ. સૂચિત જાતિના લોકો માહિતગાર થાય તે માટે નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે શિબિરો, સંમેનારો અને વર્કશોપનું આયોજન કરવામાં આવશે.

(૧) શિબિરો :- તાલુકા પંચાયતો અથવા સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓના નેતૃત્વ હેઠળ દરેક તાલુકામાં

આવો શિબિરોનું આયોજન કરવામાં આવશે. આ શિબિરોમાં ગ્રામ પંચાયતના સરપંચો ગ્રામ પંચાયતના અનુસૂચિત જાતિના સ્ત્રીઓ સહિત ૬૦ સ્ત્રીઓને ભાગ લેવા માટે આમંત્રીત કરવામાં આવશે. આ શિબિર એક આખા દિવસનો રહેશે. શિબિરમાં ભાગ લેનાર સ્ત્રીઓને મફત રહેવા તથા જમવાની સગવડ આપવામાં આવશે. અનુસૂચિત જાતિના લોકોને આવવા જવા માટેનું બસ/રેલ્વેભાડુ (ખરેખર ધતુ) આપવામાં આવશે. આવો ૧૬૪ શિબિરોનું આયોજન કરવામાં આવશે. અને એક શિબિર પાછળ રૂા. ૧૦૦૦/- ના ખર્ચ કરી શકાશે.

(૨) સેમીનાર :-

પ્રયાત સામાજિક કાર્યકરો, સમાજશાસ્ત્રીઓ, અર્થશાસ્ત્રીઓ તથા નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારો અને અપૂર્યતા નિવારણ ક્ષેત્રે કામ કરતી અધિકારીઓ, સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓના પ્રતિનિધીઓ (એક સેમીનાર બે દિવસ માટે યોજવામાં આવશે. ભાગ લેનારની સંખ્યા ૫૦ કરતી વધુ રહેશે, નહીં ભાગ લેનારાઓની રહેવા તથા જમવાની મફત સગવડો આપવામાં આવશે. તથા તેમના ભોજન પ્રમાણે બસ/રેલ્વેનું ધતુ ખરેખર ભાડુ આપવામાં આવશે. ભાગ લેનારા ઓને પાંચ વિભાગ માં વહેવામાં આવશે. અને દરેક વિભાગ ને એક વિષય આપવામાં આવશે. જેમાં તે વિષયની ચર્ચા વિસ્તાર થશે. ચારવા દ વ તેમની ભલામણો ખુલા સેમીનારમાં મુકવામાં આવશે. ખીચ લેખો તૈયાર કરવામાં આવશે. આ લેખો તૈયાર કરનાર ખીચ નિષ્ણાતો ને રૂા. ૨૫૦/- નું માનદ્ર વેતન આપવામાં આવશે. આ સેમીનાર પાછળ રુપિયા ૩૦,૦૦૦/- નો ખર્ચ કરી શકાશે.

(૩) વર્કશોપ :-

અપૂર્યતા નિવારણ અંગેની કામગીરી કરતી વિવિધ સરકારી અને વ્યક્તિ સરકારી સંસ્થાઓ, નાગરિક હક્ક સંરક્ષણ ધારની કામગીરી કરતી પોલીસ અધિકારીઓ પ્રચારનું કામ કરતી સમાજ કલ્યાણ ખાતા તથા સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ અને પંચાયતોના અધિકારીઓ, અપૂર્યતાના કેસો અંગેના ચુકાદાઓ સંબંધેના વ્યાયિક અધિકારીઓ અનુસૂચિત જાતિને મજલ જમને અંગેનો ઝગડાઓના ઉકેલ અંગેની કામગીરી કરતા મહેસુલી સેલના અધિકારી તથા અનુસૂચિત જાતિના આર્થિક ઉત્કર્ષ માટે લોન આપતા બેન્ક અધિકારીઓ આ ક્ષેત્રનો બહોળો અનુભવ

ધરાવતા હોય છે. આથી એ પૈકીના ક્ષેત્રાધિકારીઓ અને કાર્યકરો એક જગ્યાએ ભેગા મળે, પ્રશ્નોનો ચર્ચા વિચારણા કરે ઉફેલ શોધી કાઢે અને ભવિષ્ય નો કાર્યક્રમ નક્કી કરે તે માટે દરેક જિલ્લા (ડોંગસિવાય) એક વર્કશોપનું આયોજન કરવામાં આવશે. આ વર્કશોપ બે દિવસનું રહેશે. જેમાં ૫૦ વ્યક્તિઓને આમત્રણ આપવામાં આવશે. અને તેમને રહેવા તથા જમ મફત સગવડ તથા આવવા જવાનું ભરખર ધતું ભાડુ બસ/રેલ્વે ભાડુ ગણવામાં આવશે. ૧૮ જિલ્લામાં આવાં ૧૮ વર્કશોપનું આયોજન કરવામાં આવશે. વર્કશોપ પાછળ રૂા. ૩૦,૦૦૦/- નું ખર્ચ કરી શકાશે.